

За кадрам

«ХОЧАЦЦА ЎСІХ РАСЦАЛАВАЦЬ!..»

16-гадовая падапечная Віктара Дробыша прадставіць Беларусь на «Еўрабачанні»

69 балаў з 70 магчымых — менавіта з такім вынікам у ноч з 7 на 8 сакавіка спявачка ЗЕНА перамагла ў беларускім нацыянальным адборцы на міжнародны конкурс песні «Еўрабачанне-2019». Перспектывы самай юнай удзельніцы фінальнага гала-канцэрта, якой усяго 16 гадоў, высока ацаніла не толькі айчынная журы, але і замежныя эксперты, якіх Белтэлерадыёкампанія неафіцыйна апытала напярэдадні.

Нагадаем, сёлета ў фінал нацыянальнага адбору трапілі 10 прэ-тэндэнтаў, у тым ліку два легіянеры — рок-спявак Себасціян Рос са Швецыі і ўраджэнец Нігерыі Эмануэль Імагбе, які вучыцца ў Віцебскім медуніверсітэце на кардыёлага, а паралельна займаецца творчасцю пад псеўданімам Мігех.

Ацэньваць удзельнікаў арганізатары даверылі сямі прафесіяналам, якія так ці інакш маюць дачыненне да музыкі, шоу-бізнесу і ўласна «Еўрабачання»: у склад журы ўвайшлі прадзюсары Алекс Дэвід і Яна Станкевіч, нядаўна абраная старшынёй Беларускага саюза кампазітараў Алена Атрашкевіч, выкладчык кафедры мастацтва эстрады Універсітэта культуры і мастацтваў Таццяна Дробышава, кіраўнік вакальнага гурта «Чысты голас» Валерый Прыгун, тэле- і радыёведучы Глеб Давыдаў і спявак Дзмітрый Калдун, 6-е месца якога дагэтуль застаецца найлепшым вынікам за ўсе гады ўдзелу Беларусі ў «Еўрабачанні». Адметнасць гэтага года ў тым, што, па-першае, пераможцу адбору вызначала толькі журы, без удзелу тэлеглядачоў, а па-другое, адзнакі ад 1 да 10 выстаўляліся адразу пасля выступлення кожнага ўдзельніка (прычым можна было выстаўляць аднолькавыя адзнакі розным выканаўцам) і тут жа суправаджаліся каментарыямі, чаму так, а не гэтак.

«Двоечнікаў» сярод фіналістаў не аказалася — наогул ніхто не атрымаў ніжэй за 7 балаў, але і на «дзясяткі» журы не расшчодрываліся — уласна, іх атрымалі толькі тры лідары: ЗЕНА з жвавай тынэйджарскай песенькай «Like It» (крыху

ў стылі Брытні Спірз) і ўжо згаданыя музычныя інтэрысты, адзін з якіх прадэманстраваў энергічны соул і шалёнае артыстычнае абаянне, а другі ўзяў за душу бездакорнай баладай. Тым не менш па суме набраных балаў абодва не дацягнулі да пераможцы: 65 атрымаў Мігех, 62 — Себасціян Рос. Адзіная сярод усіх фіналістаў беларускамоўная песня «Чаравала» гурта Aura атрымала і таго менш — 59, нягледзячы на харэаграфічную падтрымку нашай знакамітай гімнасткі-чэмпіёнкі Меліціны Станюты, затое засталася ў памяці многіх глядачоў і гісторыі адбору як «тры хвіліны характа і прыгажосці». Наогул, многія канкурсанты, мяркуючы па рэакцыі ў студыі і ў сацсетках пасля фіналу, спадабаліся глядачам больш за лідара — але, здаецца, у нас еўравізіяная вострая палеміка прыхільнікаў такая ж абавязковая частка праграмы, як сам канцэрт...

Цяпер уласна пра пераможцу адбору. ЗЕНА — сцэнічны псеўданім, пад якім з мінулага года робіць сольную кар’еру спявачка Зіна Купрыяновіч. Калі вы па традыцыі перапытаеце «А хто гэта?», зірніце на спіс дасягненняў артысткі. У свае 16 гадоў ЗЕНА — лаўрэат конкурсу «Дзіцячая Новая хваля» (2013), уладальніца І прэміі на дзіцячым конкурсе «Славянскага базару ў Віцебску» (2014), студэнтка Акадэміі папулярнай музыкі Ігара Крутога, стыпендыят Спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, пераможца радыёконкурсу «Маладыя таленты Беларусі» (2016), пачынаючая актрыса (у 2016 годзе менавіта яе голасам загаварыла Моана з аднайменнага мультфільма карпарацыі Дыснея), двойчы фіналістка адбору на дзіцячае «Еўрабачанне» (2015 і 2016) і вядучая леташняга дзіцячага «Еўрабачання» ў Мінску, а яшчэ бронзавы прызёр музычнага праекта «Новая Фабрыка зорак» (2018), галоўны праект «Прадзюсарскай кампаніі Купрыяновіч», створанай яе бацькам, прадзюсарам Аляксандрам Купрыяновічам, і артыстка «Нацыянальнай музычнай карпарацыі» расійскага прадзюсара Віктара Дробыша.

Але пры ўсёй сваёй амбіцыйнасці і паспяховасці ЗЕНА — перадусім маладая дзяўчына, таму ніколі не дзіўна, што сваёй перамозе ў нацыянальным адборцы яна радавалася як дзіця. «Што я хацела атрымаць у падарунак на 8 Сакавіка? Вось гэта, — дэманстравала юная спявачка стылізаванае «еўравізіянае» сэрца, — і я гэта атрымала! А цяпер хачу расцалаваць усіх і хутчэй ужо акунуцца ў падрыхтоўку да конкурсу».

— Як лічыш, чым ты зможаш зацэпіць еўрапейскую публіку, каб зацябе прагаласавалі? — пацікавіліся журналісты пасля віншаванняў.

— Думаю, што магу скарыць глядачоў маладосцю, свежасцю, тым, што я прадстаўляю нейкую новую хвалю, а таксама ўменнем ісці наперад, нягледзячы на памылкі і правалы, — гэта тая ўпэўненасць, якой часам бракуе многім артыстам.

— У цябе ўжо ёсць вопыт вядучай дзіцячага «Еўрабачання», і ты бачыла, як моцна нервуюцца канкурсанты. Цяпер ты на іх месцы. Як будзеш спраўляцца з хваляваннем? — запыталіся мы.

— Пакуль нават не ўяўляю. Але мне здаецца, што я атрымаю цудоўны новы вопыт і прайду школу, пасля якой буду глядзець на ўсе падзеі ў жыцці не як падлетак,

а як дарослы, харошанькі 16-гадова чалавек, — расмяялася артыстка. — Веру, што ўсё будзе выдатна, і той бал, які я сёння не атрымала ад журы, атрымаю ў Ізраілі, дзе мы выкладземся на 100, нават на 250 працэнтаў!

Пазней на старонцы ў сацыяльных сетках ЗЕНА падзякавала сваёй камандзе: «Перадусім дзякуй маім бацькам за тое, што зрабілі ўвесь мой удзел у «Еўрабачанні». Яны максімальна крута і прафесійна падышлі да гэтага пытання, і вось вынік! Дзякуй маім найлепшым дзяўчатам, яны ж бэк-вакал, яны ж балет, яны ж мае сябры, апо-ра, душа і атмасфера! Дзякуй Віктару Дробышу за падтрымку і веру! Я зраблю ўсё, каб годна прадставіць краіну!»

А Віктар Дробыш у знак падтрымкі сваёй артысткі змясціў на сайце прадзюсарскага цэнтра відэазама-лёўку са словамі: «Дрыжы, Кірораў, дрыжыце, Лазаравы, — мы ідзём!» Ці варта расцэньваць гэта, як заяўку на найлепшы вынік? Убачым ужо даволі хутка: «Еўрабачанне-2019» з удзелам 41 краіны пройдзе ў Тэль-Авіве з 14 да 18 мая, і ўжо вядома, што Беларусь выступіць у першай палове першага паўфіналу.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Вясновае

ПТУШКІ ПРЫЛЯЦЕЛІ

У грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» расказалі, як завабіць карысных птушак на свой участак.

Калі вы хочаце прывабіць на сваю дачу (індывідуальны дом) птушак, якія дапамогуць вам ачысціць участак ад шкоднікаў, то звярніце ўвагу на сініцу, валасянку і гарыхвостку. Гэта так званыя тэрытарыяльныя птушкі, якія збіраюць корм непадалёк ад сваіх гнёздаў. А вось калі развесіць зусім блізка каля сваёй хаты шпакоўні, то шпакі будуць карміцца не на вашым участку, а хутчэй, на суседскім, таму што гэтыя птушкі могуць жыць скупчана і прыстасаваліся лётаць за кормам далей ад гнязда.

«КВАТЭР» ШМАТ НЕ БЫВАЕ

Зрабіць домікі для птушак нескладана. Па сутнасці, яны адрозніваюцца толькі памерам уваходнай адтуліны (лятка). Калі яго дыяметр каля 5 сантыметраў, туды засе-ліцца шпак, калі 3,5 см — вялікая сініца, 3 см — бпакітніца, валасянка, гарыхвостка або стрыж. У лесе гэтыя птушкі гняздуюцца ў дуплах, але і ў вавых хатках з задавальненнем асвоіцца і выведучу птушанят.

Збіраць домікі і размяшчаць іх для птушак на дрэвах і будынках можна да канца красавіка. Напрыклад, сініцы ўжо цяпер прыглядаюць сабе месца для гнездавання, раніцай можна пачуць іх вясновыя спевы.

Цікава, колькі домікаў можна размяшчаць на ўчастку? Аказваецца, чым больш — тым лепш. Праблема бывае, калі хатак не ха-

пае, і птушкі б’юцца за іх. Сініца, напрыклад, жыве ў сярэднім — 1,5—2 гады, і ў яе ёсць адзіны шанс у жыцці пакінуць дзетак. Чым больш хатак — тым больш насякомых птушкі збяруць на вашым участку. Размяшчаць жыллё для птушак лепш на адлегласці каля 10 метраў адно ад аднаго.

І яшчэ. Як адзначыў дырэктар АПБ Аляксандр ВІНЧЭУСКІ, вельмі важна, каб дошкі для птушыных хатак былі неапрацаваныя знутранага боку. Гэта неабходна для таго, каб птушаняты, якія яшчэ ніколі ў жыцці не ляталі, маглі выбрацца, караскаючыся па шурпатай паверхні (як, напрыклад, у натуральных умовах — у дуплах). Калі сценкі будуць гладкія, выкармленыя птушаняты могуць загінуць, так і не здолеўшы вылецець з гнязда.

Часам да домікаў маюць выступы каля лятка, каб птушкі маглі на іх сядзець. Але гэтага рабіць не рэкамендуецца. Такія выступы дапамогуць катам або куніцам дабрацца да птушанят.

БЕЗ СКРАЗНЯКОЎ, АЛЕ СА ЗДЫМНЫМ ДАХАМ

Жыллё для сініц трэба вельмі цесна збіваць, каб у ім не было шчылін. Заўважана, што птушкі спецыяльна правяраюць, ці няма там скразняку. Пры гэтым дах павінен быць здымны, бо восенню пажадана зрабіць у доміку ўборку. Для паляпшэння цеплаізаляцыі птушкі робяць унутры новы подсіціл, які з часам можа падгниваць. Зрэшты, на зіму ў доміку можа пасяліцца соня (мышка), та-

ды яе лепш не турбаваць і пачысціць домік ранняй вясной.

Некаторыя арнітолагі кажуць, што ў цёплую пару года птушак карміць не трэба. Іншыя не бачаць у гэтым нічога дрэннага. У Англіі птушак падкармліваюць круглы год, там нават разводзяць і прадаюць лічынак розных насякомых, каб спрашціць птушкам задачу выкарміць птушанят.

Калі ў кармушкі нават летам насыпаць зярнят, нічога дрэннага не будзе. Пры гэтым птушкі не развучацца здабываць насякомых. Усё ж гэта больш прывабны корм для іх, чым зерне. Таму кармушка можа вісець пастаянна, а з часам птушкі могуць да вас прывыкнуць і браць корм з рук.

КАЛІ ДОМ — КУСТ

Канаплянікі і зелянушкі ўюць гнёзды ў кустах. Яны могуць пасяліцца ў густых кустах ядлоўцу або агрэсту. Дразды могуць гнездавацца ў зарасніках плюшчу. Гэтыя птушкі таксама дапамогуць вам у барацьбе са шкоднікамі раслін. Вядома, не варта чакаць, што птушкі знішчаць усіх шкодных насякомых, але вынік вы абавязкова заўважыце, асабліва ў перыяд выкармлівання птушанят. Потым птушкі з вывадкам пачнуць перамяшчацца і па іншых участках. Праўда, ядуць яны не толькі мошак, але і ягады, напрыклад, клубніцы.

Сініцы, валасянікі і гарыхвосткі ягадамі не злоўжываюць, а вось шпакі — вялікія аматары чарэшні. Але адсутнасць шпакоўні ўчастак ад зграі шпакоў не абароніць. Астатнія

Дапамажыце ім знайсці свой дом

ягады такой папулярнасцю ў птушак не карыстаюцца.

Вестунамі вясны ў нашай краіне лічацца некалькі птушак. Прыкладна да 10 сакавіка звычайна вяртаюцца буслы, у першай палове красавіка — вясковыя ластаўкі і зязюлі, у канцы красавіка і пачатку мая — ластаўкі-зямлянікі і стрыжы, у канцы мая — залацістыя шчуркі.

УБАЧЫШ ПЕРШАГА БУСЛА — ЗАНЯСІ ДАТУ НА САЙТ

З 1 сакавіка да 31 мая можна далучыцца да стварэння інтэрактыўнай карты вясны, якую нясуць нам птушкі.

Раней вестунамі «Жывой вясны» былі абраныя пяць птушак, якіх адносна лёгка пазнаць: белы бусел, вясковая ластаўка, чорны свіргуль, зязюля і шчурка-пчалаедка. Сёлета да іх дадалася ластаўка-зямлянка.

Пабачыўшы адну з гэтых птушак — зрабіце пазнаку на спецыяльным сайце (<http://www.springalive.net/be-by/migrations/addnew>). Людзі з розных краін Еўропы штогод разам складаюць алайн-карты прыбыцця птушак з Афрыкі на радзіму. На карце можна будзе ўбачыць, як гэтыя птушкі набліжаюцца да Беларусі. Напрыклад, пяць буслоў і зязюлю ўжо сустрэлі ў Ірландыі, яшчэ адна зязюля разам з буслом і вясковай ластаўкай адзначылася ў Румыніі, а свіргуля бачылі на Кіпры і ў Ізраілі. Чым больш птушак прыляцела, тым у больш цёмны колер будзе афарбоўвацца кожны рэгіён краіны ўдзельніцы на карце.

Сяргей КУРКАЧ.